

# “El passat dóna sentit al pas del temps, forma part del present”

Josep Piera (Beniopa, Safor, 1947) publica a Edicions 62 el llibre *Joc de daus*, format per dos dietaris i el relat “Anar i tornar”, escrit al voltant dels records que li evoca el llibre *Seductors, il·lustrats i visionaris*, de J. M. Castellet.

—Els dos dietaris són seguits: el primer, del 2006 al 2007, i el segon, del 2007 al 2009. Per què els heu separats?

—Perquè corresponen a dues maneres diferents de jugar amb les paraules, el temps i la memòria. El primer és molt més intimista. El segon és més aviat una visió sobre l'exterior, sobre la realitat que m'envolta: el País Valencià, els viatges efímers, els amics, la llengua... És més periodístic, sempre tenint en compte que el qui parla és un poeta. A la primera part el passat es fa present; a la segona, el present es fa passat.

—Això vol dir que escriviu els dietaris a tongades?

—Sí. No sempre em sento estimulat pel present. No sóc dels que fan anotacions diàries. Depèn del meu estat anímic i del meu estat de salut, perquè pateixo una malaltia crònica. I quan els escric desconec si tot allò que hi dic em mereix confiança. Cal que el pas del temps m'ho confirmi. D'aquells esborranys del passat trio els que em fan peça, ja sigui per a deixar-los igual o per a reelaborar-los. Per això són dietaris sense dates.

—El tercer text podria formar part d'una sèrie de retrats d'amics, on explicàreu els records que en conserveu.

—Sí. Però també és un viatge. És l'efímer més efímer, on les dues visions anteriors s'acceleren i es sintetitzen. És un text més assagístic que no els dos anteriors. Sempre jugant amb l'atzar, el joc de daus del títol.

—El llibre forma part del vostre devocionari intel·lectual, per a fer servir una expressió vostra, però no carregueu gaire les evocacions de referents literaris.

—És un joc entre el present i el passat, és a dir, amb la vida.

—Sense nostàlgia pel passat, sense jugar amb el contrast entre la joventut i la maduresa.

—Sí que es diu que he fet seixanta anys, però em considero un jove de la tercera edat. És cert, no hi ha nostàlgia. El passat forma part del present. El passat dóna sentit al pas del



Josep Piera publica a Edicions 62 el llibre memorialístic *Joc de daus*, emmarcat entre els anys 2006 i 2010.

temps, a les vivències. És jugar amb la pasta de la qual som fets.

—Al llibre viatgeu constantment. Però, a diferència dels llibres anteriors, no us atureu a parlar de la impressió que us fan les ciutats que visiteu, com si no volguéssiu descobrir mons nous.

—En aquest llibre en realitat hi ha la idea que el viatge, el periple mediterrani, s'ha acabat des del punt de vista vivencial. El que hi ha seria com un epíleg, format per petites referències, petites gotes. Sóc conscient que el món mediterrani no s'acaba mai, però no tinc l'afany de la descoberta perquè aquest cicle vital de construcció d'una cosmogonia personal ja està creat.

—Una cosa que s'hi veu és el pes, feixuc, de ser valencià, en la situació actual.

—Jo diria que hi apareix més que en cap altre llibre anterior meu. Hi ha l'intent de fixar la mirada en la realitat actual de crisi o descomposició del ser valencià. Amb ironia, sense drama. La ironia,

però, és amarga.

—La ironia, com a arma de defensa.

—Sí. Penso que els valencians tenim un sentit de la ironia, com a arma defensiva, mot gran. A l'àmbit popular i al culte. La realitat ens obliga a ironitzar. Som molt fallers, tot ho cremem i tot ho refem. Sense perdre mai l'esperança. No és la condemna, no és la tragèdia. Encara hi ha un punt de voluntat esperançada. La ironia és l'única forma de parlar d'una realitat tan poc ajustada als somnis d'un jove escriptor valencià que esperava molt més en el sentit de poder transformar la realitat heretada, en l'àmbit cultural i en el civil.

—Dieu que de l'experiència hospitalària en vau eixir més amorós cap als altres que mai. Però sempre heu estat generós i amic de tothom.

—Potser ara en sóc més conscient. Sóc un malalt des de l'adolescència, però la malaltia, genètica, no se'm diagnostica fins a final dels anys 80. La malaltia et fa descobrir l'amor en el dolor, la necessitat dels altres; et fa criatura. També t'acosta a les coses que tens al voltant, a detalls tan insignificants com pot ser una finestra.

**Lluís Bonada**